

TAIVALKUNTALAINEN

T a i v a l k u n n a n k y l ä l e h t i

1/98

TAIVALKUNTALAINEN

1/1998

Tässä numerossa:

sivu

- 4.....Toimintakertomus
Olli Sorva
- 6.....Kun golfkenttä tuli naapuriin
Jorma Laitinen
- 12.....Laulavan leipurin arkipäivää
Satu Hyriäinen
- 16.....Ilmoituksia
- 18.....Tarinaa Teernijärvestä
Into Kangasniemi
- 20.....Taivalkunnan Tiikerit
- 21.....Koulusta kuultua
Terhi Mäkelä
- 22.....Koululaisten kynästä
- 26.....Rampe-vaarin hampaankolosta
nimim. Frank O.
- 30.....Erään sotilaan kuolema
katkelma Kristina Kataisen romaanista "Myrskyn syleilyssä"

Kansikuvat: Sami Suonsivu

Tekstinkäsittely, layout: Satu Hyriäinen, Kummakko-Design
gsm: 040 5241 518

Taivalkunnan kylätoimikunnan Toimintakertomus 1997

Yleistä:

Vuosi 1997 oli seitsemästoista toimintavuosi. Vireillä olleet asiat etenivät melkein pä omalla painollaan ja kylätoimikunnalla oli mahdollisuus pitkästä aikaa aloitella keskusteluja kylän tulevasta kehityksestä ja pohtia yhdistyksen roolia siinä. Kokoukset ja keskustelut etenivätkin lupsakkaassa ja rakentavassa hengessä.

Hallinto:

Taivalkunnan kylätoimikunnassa ovat toimineet seuraavat kyläläiset:

Puheenjohtajana	Olli Sorva
Varapuheenjohtajana	Pekka Perälä
Sihteerinä	Sirpa Hautanen
Rahastonhoitajana	Esa Alanne
Jäseninä	Eija Ahlqvist
	Mervi Evikoski
	Jari Houni
	Satu Hyriäinen
	Sirkka-Liisa Mäkelä
	Terhi Telenius
	Marita Toro

Tilaisuudet ja muu toiminta:

+ Helmikuun lopulla vietettiin perinteistä jäätapahtumaa kylän kentällä. Ilma oli mitä ihanteellisinta ja ilta sujui rattoisasti kisaillen, makkaraa paistellen ja rupatellen.

+ Nokian kylätoimikuntien yhteispalaverit oli sekä keväällä että syksyllä ja niissä oli kylätoimikuntamme edustettuna kuulemassa ja kertomassa ajankohtaisista asioista.

+ Yhdistyksen kevätkokous oli 17.4.-97. Kylältä tehty diasarja sai ensiesityksensä ja vastaanotto oli hyvä.

+ Teivon kylätorilla 26-27.4.-97 olimme myymässä kaikenlaista kylällä tuotettua ja valmistettua tavaraa.

- + Kylälehti jaettiin perinteiseen tapaan kesän kynnyksellä jokaiseen talouteen ilmaisjakeluna.
- + Edellisvuotiseen tapaan jaettiin stipendit sekä ala-asteen (200 mk) että Emäkosken yläasteen 9 lk:n oppilaalle (300 mk).
- + Kesäjuhla oli 28.6. Päivällä järjestettiin kylän lapsille kilpailuja urheilukentällä ja illalla oli tanssit elävän musiikin tahdissa koulun pihaan kootulla lavalla.
- + Yhdistyksen syyskokous oli 13.11. Jutta Ahro maaseutukeskuksesta oli kertomassa maisemanhoidosta ja miten sitä voitaisiin kylällämme toteuttaa. Kokouksessa tuli esiin yhdistyksen rekisteröintitarve ja kylätoimikunta lähetti joulukuussa hakemuksen käsiteltäväksi.

Vuosi 1997 kului myönteisissä merkeissä ja nyt, jättäessäni kylätoimikunnan muiden kiireitteni vuoksi, kiitän kaikkia kylätoimikuntalaisia ja kyläläisiä hyvästä yhteistyöstä, ja toivotan alkavalle kaudelle ja uudelle puheenjohtajalle menestystä.

Toimintakertomuksen laatinut 31.12.1997 Olli Sorva.

Tänä vuonna Taivalkunnan kylätoimikunnan johtokunnassa vaikuttavat:

Esa Alanne	os: Kassilantie 37	puh: 3400 230
Marita Toro	Pihtikorventie 51	3400 090
Pekka Perälä	Haapaniementie 218	3400 203
Jari Houni	Pihtikorventie 14	3400 331
Sirpa Hautanen	Haapaniementie 97	3400 240
Eija Ahlqvist	Vastamäentie 70	3400 166
Satu Hyriäinen	Kassilantie 20	3400 045
Kari Salmi	Taivalkunnantie 557	3400 275
Olli Sorva	Pihtikorventie 7	3400137
Terhi Telenius	Pihtikorventie 44	3400 095
Sirkka Mäkelä	Taivalkunnantie 292	3411 594

Kun golfkenttä tuli naapuriin

Jorma Laitinen

"Nyt ne meinaa hukuttaa koko kylän"

Golf tuntuu olevan sen verran kiinnostusta ja intohimoja herättävä laji, että se pakottaa ihmisten esittämään siitä mielipiteitä, tietoja ja arvioita, vaikkei heillä välttämättä sitä tietoa olisikaan. Taivalkunnassa tämä on tuttu tilanne, kun meillä sattuu olemaan golfkenttä keskellä kylää. Kun minulla sattuneesta syystä on ollut tilaisuus läheltä seurata asioita ja itsekkin lajiin tutustua, ajattelin kertoa golfista ja golfkentästä Taivalkunnassa, muillekin. Asennoitumiseni golfiin on myönteinen, joten en ole negatiivisiin asioihin pyrkinyt puuttumaankaan. Tuskin niitä golfista löytäisinkään. Tapahtumat ja asiasisältö ovat näkemykseni mukaan tosia ja toivon tämän tiedon antavan hyvän pohjan keskusteluille joita golfin ympärillä epäilemättä käydään jatkossakin. Pontimen tälle kirjoitukselle sain pari vuotta sitten, kun olimme talkoilla rakentamassa Koitononjan vesiestettä uuteen uskoon. Tällöin eräs kyläläinen hätääntyneenä levitti kylällä otsikon mukaista "tietoa".

Historiaa

1987 syntyi joidenkin päässä kuningasajatus: Kun jonkinlaisen golfkentän rakentamiskustannus on n. 10 miljoonaa ja osakkeita voidaan myydä 2 000 kpl á 25 000 mk, sen täytyy olla hyvä bisnes! No, aina ei käy niin kuin haaveillaan. Tuli lama ja muuta, eikä osakkeita mennytkään niin hyvin kaupaksi, kuin ehkä oli ajateltu. Joka tapauksessa golfkenttä rakennettiin Taivalkuntaan kaupungilta vuokratulle maa-alueelle ja tuli valmiiksi n. 1989. Tätä kirjoitettaessa "perustajahuijari" on jo kuollut ja hänen kaikki 180 firmaa tehneet konkurssin.

Seuraava merkittävä tapahtuma oli kun 50 aktiivipelaajaa otti 2 miljoonaa markkaa omavelkaista lainaa ja osti riittävän määrän River Golf ry:n lukuun River Golf Oy:n Osakkeita "perustajahuijareilta" ja näin saatiin osake-enemmistö ja määräysvalta Oy:n asioissa. Tällä hetkellä River Golf Oy on velaton yhtiö ja omistaa golfkentän joka on rakennettu kaupungilta 50 vuodeksi vuokratulle maalle. Osake-enemmistö on pelaajilla ja heidän hallitsemisissaan yhteisöissä. Jonkin verran on vielä osakkeita mm. Arsenalilla. River Golf Oy:n ainoa vuosittainen liiketapahtuma on maa-alueen vuokran maksu Nokian kaupungille. Vuokra oli alkuvaiheessa jopa 170 000 mk per vuosi, ollen tällä hetkellä 80 000 mk. Mainittakoon että edellinen vuokralainen maksoi kaupungille samoista alueista 40 000 mk per vuosi.

Tänä päivänä

Meillä on kylässämme golfkenttä, jonka pelitoimintaa pyörittää River Golf r.y., joka on Suomen golfliiton jäsen seura. Riverin jäsenmäärä oli vuonna 1997 vähän yli 800, joista n. 700 oli aktiivijäseniä, eli pelailivat myös golfia. Suurin osa jäsenistä on kotoisin Tampereelta tai lähikunnista, Nokialta noin 100. Taivalkuntalaisia pelaajajäseniä on jo yli 20, joten voidaan todeta golfin olevan Taivalkuntalaisten suosituin organisoitu urheiluharrastus. Huomattavaa on, että River Golf on nokialainen urheiluseura, ja on kaikilla mittareilla mitattuna yksi Nokian suurimmista ja aktiivisimmista. Tämän on Nokian kaupunkikin pannut merkille ja myöntänyt vuosittain n. 2 000 mk:n avustuksen liikuntalautakunnan jakamista urheiluavustuksista. Tämä raha on aina käytetty Riverin junioritoimintaan.

Kuluvan vuoden budjetti River Golfille on suunniteltu n. 2,5 milj. mk:n suuruiseksi, joka

tarkoittaa sitä, että n. 3 000 mk vuosimaksuilla per pelaaja pitäisi Riverillä olla täysin maksavia jäseniä yli 800. Kun osa jäsenistä on ns. passiivijäseniä, on loput tulopuolen budjetista saatava vieraspelaajilta, joita onkin mukavasti käynyt Taivalkunnassa, viime vuonnakin n. 4 000 pelikierrosta.

Kaikkiaan Riverissä kirjattiin pelikiirroksia viime vuonna yli 20 000. Jos koko homma olisi yhden golfarin harteilla, olisi hänen pitänyt vetää kärryjä matka, joka vastaa 5 kertaa maapallon ympäri ja aina välillä olisi pitänyt lyödä palloa n. 2 miljoonaa kertaa! Menopuolella kenttä ja sen kunnossapito vie budjetista n. puolet ja lopulla rahalla maksetaan palkat ja vuokrat ja hankitaan koneita ja laitteita.

Kun lasketaan, että sopiva aktiivipelaajien määrä on n. 1 000, olisi vielä n. 200 paikkaa auki, jonka jälkeen pelaajien määrä on sopivassa suhteessa kentän kapasiteettiin nähden. Kannattaa siis pitää kiirettä.

Alastalon Kartanon Kiinteistö Oy, josta mm. Nokian kaupunki omistaa osan, omistaa n. 2 hehtaarin maa-alueen ja siinä sijaitsevat rakennukset. Nämä rakennukset on River Golf r.y. vuokrannut Kiinteistö Oy:ltä ja maksanut vuokrankin koko 50 vuodelta. Kiinteistö osakeyhtiön tilasta ja tulevaisuudesta on juttua ollut mm. Nokian Uutisissa.

Klubiravintolatoiminnan River Golf r.y. on vuokrannut ulkopuoliselle yrittäjälle, jona on viime syksystä lähtien toiminut oman kylän tyttö, Mervi Järvinen.

River Golf r.y.:n talous on tällä hetkellä kohtuullisen hyvässä kunnossa ja kasvava jäsenmäärä antaa mahdollisuuden kehittää kenttää vielä kin paremmaksi. River Golf r.y.:llä on pitkäaikaista lainaa 1 milj. mk, jonka vakuutena on golfkenttä.

Vastaavaa puolella on salkullinen River Golf Oy:n osakkeita, joiden markkina-arvo on hyvinkin yli 1 milj. mk

Kallis harrastus?

River Golf on luonteeltaan ns. osakekenttä, ja sen vuoksi golfarilla, joka aikoo pelata Riverissä, pitää olla pelioikeus. Pelioikeuden saa kun omistaa River Golf Oy:n osakkeen. Yhden pelioikeuden osakkeen hinta on tällä hetkellä 7 500 mk ja sellaisen voi ostaa vaikkapa River Golf r.y.:ltä. Pelioikeuden voi myös vuokrata tai saada jopa ilmaiseksi, jos on hyviä osakkeenomistajaystäviä. Ideana on kuitenkin se, ettei yhdellä osakkeella voi olla kuin yksi pelioikeus kerrallaan aktiivinen. No niin, pelioikeuden hallinnalla voi liittyä jäseneksi River Golf r.y:n ja ruveta pelaamaan. Jäsenmaksu on vuodelle 1998 määritelty 950 mk. Pelaaminen maksaa 150 mk päivä tai 1900 mk koko kausi. Junioreilla maksut ovat puolet aikuisten maksuista. Lisäksi tarvitaan ns. green card, jonka saa, kun osoittaa osaavansa sen verran pelata, ettei ole vaaraksi muille pelaajille. Tavallisesti tämä näyttö annetaan golfin alkeiskurssin yhteydessä. Alkeiskurssien hinnat vaihtelevat 500 - 600 mk väliltä. Golfmailat ja bägi maksavat uutena 3 000 mk ylöspäin, mutta aloittelijalle riittää aivan mainiosti vähän käytetty 1 000 mk:n setti. Pukeutumiseen ei tarvitse erikseen panostaa, vaan siihen riittää laji ja olosuhteet huomioon ottava vaatetus ihan samalla periaatteella, kuin muissakin harrastuslajeissa. Esimerkkinä käy kuntouimari joka on pukeutunut pilkkihaalareihin - uimapuvussa kaikki kävisi helpommin, eikä näyttäisi läheskään niin hullunkuriselta. Eli siinä paljon puhutussa pukeutumisasiassakin voi käyttää normaalia tervettä järkeä ja jos sitä ei satu olemaan, voi pyytää suosituksia mistä tahansa golfklubista.

Mitä golfkenttä merkitsee kylälle?

Voidaan sanoa, että harvassa tämän kokoisessa kylässä oma golfkenttä.

Normaalitilanne Suomessa on, että golfari, lähtiessään harrastamaan, joutuu ajamaan kymmeniä kilometrejä autolla, ennenkuin pääsee edes klubille. Tämänkin lehden

levikkialueelta riittää enintään 10 min. pyöräily ja heti pääsee lyömään valkoista palloa. Edelleen voimme olla iloisia, että kylässämme on oma ravintola kaikilla oikeuksilla, johon ovat kaikki kyläläiset ja muutkin tervetulleita. Riverissä on myös kaksi kohtuullisen hyväkuntoista tenniskenttää, joita tarjottiin kyläläisten käytettäväksi kunnossapittoa vastaan. Tarjous on edelleen voimassa. Maisemallisesti on hyvin hoidettu golfkenttä kaunista katseltavaa, jonka voi itse kukin todeta, tekemällä kotiseuturetken Rämövuoren kallioille. Vähäistä ei myöskään ole Riverin merkitys työpaikkojen tuojana. River Golf r.y. tarjoaa ympärivuotisen työpaikan melkein taivalkuntalaiselle Erkki Mommolle, joka hoitaa toiminnanjohtajan tehtäviä ja lähes ympärivuotisen kenttämestarin homman Teemu Lehtimäelle. Ravintola työllistää 2 - 3 henkeä Mervi Järvisen yrityksenä. Lisäksi Riveri tarjoaa toistakymmentä kesätyöpaikkaa lähinnä nuorisolle, suosien tietoisesti taivalkuntalaisia, aina kun se on vaan mahdollista. Meillä on tie hyvässä kunnossa ja on toivoa saada jopa kevyen liikenteen väylä lisääntyneen liikenteen takia. Kiinnostus asua ja rakentaa golfkentän läheisyydessä on lisääntymään päin, eikä se pitkällä tähtäimellä ainakaan laske maan hintakehitystä. Mahtaisi Alastalon Kalle kääntyä haudassaan, jos tietäisi minkälaista "peliä" hänen paikoissaan pidetään, mutta uskoisin Kallenkin hyväksyvän nykyisen kartanon käytön paremmin, kuin edellisten "asukkaiden" juhlahuoneistona olon. Kaiken kaikkiaan, jos voidaan sanoa, että on lottovoitto syntyä Taivalkuntaan, niin kyllä tänne muuttaminenkin on melko hyvä sijoitus.

MUISTA PALOVAROITIN JA LÄHIVAKUUTUKSET.

Nyt kampanjoimme kodin paloturvallisuuden puolesta. Tule sinäkin Lähivakuutukseen. Saat arvokasta tietoa ja samalla räätälöidään vakuutusasi kuntoon.

 LÄHIVAKUUTUS
kaikista läheisin

Nokia Välimäenkatu 23 p. 3416284

VANKKAA AMMATTITAITOA VARMAA TOIMINTAA

Meiltä löytyy tietoa, taitoa ja kilpailukykyiset hinnat

TARVIKKEET ASENNUKSET URAKOINNIT

- *Kattovalaisimet*
- *Seinävalaisimet*
- *Lattiavalaisimet*
- *Pöytävalaisimet*
- *Plafondit*
- *Spotit*
- *Kattokruunut*
- *Yleisvalaisimet*
- *Työpistevalaisimet*
- *Lyhdyt*
- *Valopylväät*

NOKIAN SÄHKÖTALO OY

*PYHÄJÄRVENTIE 1, 37120 NOKIA
PUH. 3426 600 TELEFAX 3426 620
AV. 7.00-17.00 LA. 10.00-13.00*

BETONIA

KAIKKIIN KOHTEISIIN!!

- Nyt meiltä saat myös kaivonrenkaat
- Laadukkaita betonielementtejä maatalouteen

Vammalan Betoni Oy

Puh. (03) 5155 371, 5112 463

NOKIAN KENNONOKAN KESÄTEATTERI ESITTÄÄ:

PUTKINOTKO

Esityspäivät:

Ensi-ilta la 13.6. klo 18.30

to 18.6. klo 18.30

su 28.6. klo 14.00

to 2.7. klo 18.30

su 5.7. klo 14.00

su 26.7. klo 14.00

to 30.7. klo 18.30

su 2.8. klo 14.00

to 6.8. klo 18.30

su 9.8. klo 14.00

to 13.8. klo 18.30

su 16.8. klo 14.00

to 20.8. klo 18.30

su 23.8. klo 14.00

to 27.8. klo 18.30

la 1.8. klo 14.00

Pidätämme oikeudet
muutoksiin.

Liput:

Aikuiset: 50:-

Lapset: 30:-

Eläk., opisk., työttöm.: 40:-

Ryhmät 20-59 henk.: 35:-

väh. 60 henk.: 30:-

Ennakkotilaus toimistoomme

Souranderink. 1337100 Nokia,

puh: 03-342 0263.

auto-osat edullisesti

PIHLAJAMÄKI KY

NOKIA Puh. 342 1100, Fax 342 1101

PARTURI-KAMPAAMO
Carletti

Carola Pokkinen
Tammikatu 19
37120 Nokia

p: 03- 3415 660
040- 5909 779

**SÄÄSTÖ-
TALLETUS**

Korko 2% on korkein mahdollinen verovapaa korko.

Joustavat talletusehdot: määräaikainen 12 kk, 24 kk tai jatkuva.

Kysy lisää.

**SÄÄSTÖPANKKI
NOKIA**

IKKAALISTEN
Välikatu 22
Puh. 03-343 5400, fax 03-343 5440

HALPAA POLTTOÖLJYÄ

TRAKTORIVARAOSA JA TARVIKE

Hatanpään valtatie 40
33100 T:re 03-212 2747

Laulavan leipurin arkipäivää

Satu Hyriäinen

Ei tämä talo...eikä tämä... mutta tämä! Tämä se on. Ja ovessa lukee vielä Mäkelä. Painan ovikelloa, oven avaa isäntä itse. Vastaani tulviva puhdassoituinen ääni vaikuttaisi kuitenkin tulevan vähän pienemmän miehen suusta, joten menenkin katsomaan kenelle se kuuluu.

Nurkan takaa ilmestyy puolitoistavuotias **Santeri**, jonka äänenmuodostus loppuu kuin seinään minut nähdessään. Lapsi katsoo minua hiukan pelästyneen näköisenä äitinsä sylissä, joten katson parhaaksi lampsia hiukan kauemmaksi, ettei lapsen elintoiminnotkin lakkaa. Olen tupsahtanut laulavan leipurin kotiin ehdan kylätoimittajan olomuodossa.

Jyrki Mäkelä, kolmekymppinen perheenisä, on ehtinyt jo kaikenlaista elämänsä varrella, mutta muusikon ura lienee saanut alkunsa viisitoistakesäisenä pojankloppina, isän patistettua poikansa harmonikkatunneille. Silloin tuskin Jyrki paljon meteliä soittotunneistaan piti, teinipoika kun kuunteli muiden mukana punkkia ja tietysti Hurriganesia. Kaverit tosin tiesivät, selvähän se. Jossain vaiheessa perustettiin bändi, ja sitten alkoi pukata keikkojakin. Vuonna -95 tapahtui sitten mukava asia, Jyrki nimittäin voitti Yleisradion Maakunnan Mestari -laulukilpailun, johon osallistui yli 100 laulajaa. Taivalkunnan oma poika sai murskavoiton n. 3500:lla äänellä, toiseksi tulleen saadessa n. 3200 ääntä, ja kolmas vaivaiset 2000. Vuonna -96 Jyrki pääsi Lavatähti-kilpailussa semifinaaliin asti, mikä lienee melkoinen saavutus kun kilpailijoita oli yhteensä kolmisen tuhatta ja semifinalisteja vain n. 150!

Vuonna -95 Jyrki levytti. Esikoisalbumi sisälsi 10 iskelmää, joista jokainen on miehen omaa käsialaa. "Tanssitaan vain"-levyn raidoilla helskyvät omat sävellykset, ja jopa osa sanoituksista on aitoa Jyrki-sanailua. Mies on säveltänyt yhteensä parisenkymmentä kappaletta, niin tanssimusiikkia kuin häävälsejakin, ja onpa joukossa yksi lastenlaulukin. Taivalkuntalaisia kiinnostanee varsinkin "Kulovesi"-valssi, jota ei vielä ole levytetty, mutta jota on soitettu keikoilla ympäri maata.

Kysyessäni miehen esiintymistahdista saan kuulla, että Jyrki tekee alle sata keikkaa vuodessa. Nyt jo on kalenteriin buukattu keikkoja syksylle asti, pikkujouluviihdyttämisestäkin on jo puhuttu. Tänä vuonna oli vakaa aikomus osallistua erilaisiin kilpailuihin enemmän kuin ennen. Kilpaillessa on keikkavarausten kanssa tietty riskinsä, sillä jos voitat vaikkapa tangokuninkuuden, saa omille keikkavarauksilleen heittää hyvästit, ja peruminenhan on noloa. Jos taas et sijoitu kilpailuissa, etkä ole ottanut keikkoja vastaan, jäät lehdellä soitlemaan.

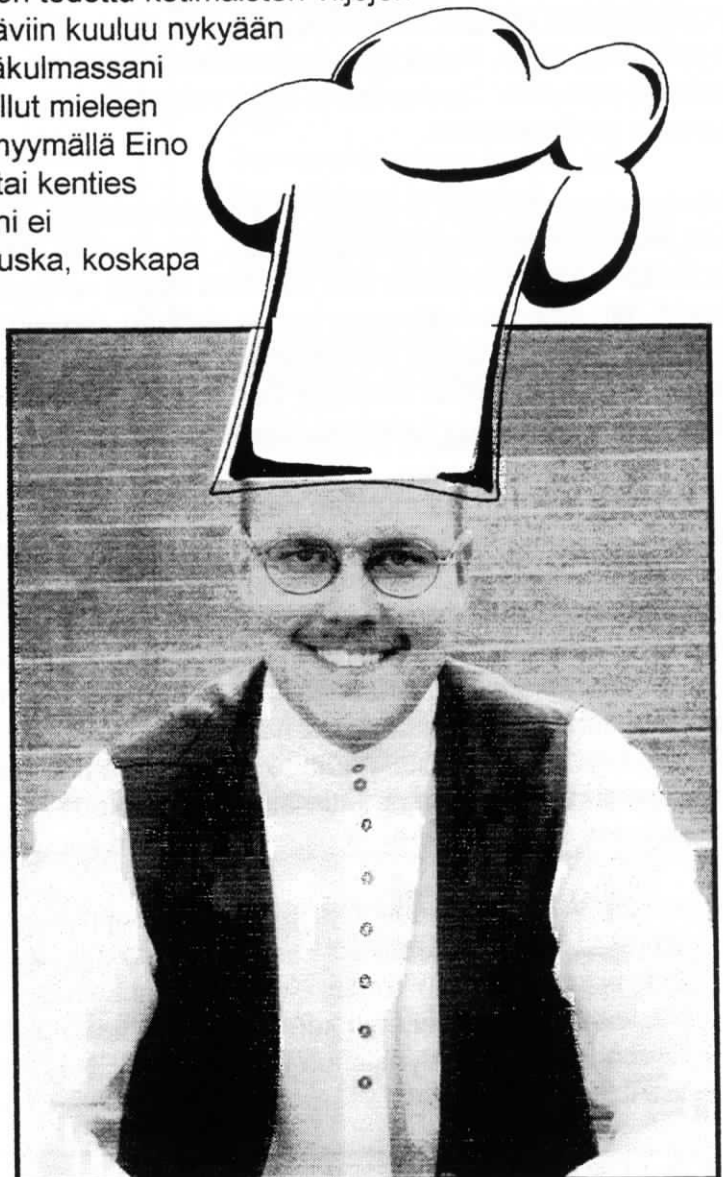
Nokialaisleipuri on kiitettävän suosittu laulaja, vaikka taaskaan ei profeetta omalla maallaan. Levykin soi paremmin Keski-Suomessa ja Satakunnassa kuin esim. Tampereen paikallisradioissa. Onpa joku dj joskus ehtinyt tituleeraamaan häntä Vammalan omaksi pojaksikin, niin paljon miehen levyä siellä on soitettu. Jyrki Mäkelä &

Cavaljeer keikkailee ympäri Suomea kesät talvet, Lappia lukuunottamatta. Pirkanmaalla bändiä harvemmin näkee, mutta ensi Juhannuspäivänä harvinaista herkkua on tarjolla Hämys-lavalla. Talvisin esityspaikkoja ovat lähinnä ravintolat, kesällä mukaan kuvioon tulevat tietysti tanssilavat. Talvisin Cavaljeerin kokoonpanoon kuuluvat **Suojasen Jukka** ja **Lehtosen Heikki**, kesäisin mukaan ehtivät myös pikkuveli **Riku** ja **Mäntysalon Raine**.

Jyrki keikkailee, koska haluaa esiintyä ihmisille, eikä rahakaan pahitteeksi oleä ikävämpiin puoliin esiintymisessä hän kuitenkin listaa pitkät matkat ja hotelliyöpymiset, jotka eivät ole enää herkkua, sillä perheellistymisen myötä myös miehen elämänarvot ovat muuttuneet. Sinkkuna sitä oli paljon innokkaammin syöksymässä kiertolaiselämään kuin nyt, kun kotona odottavat Santeri ja **Tarja**. Tähteys ja kokopäivätoiminen laulajanura eivät ole enää niin itsestäänselviä unelmia kuin ennen. Tosin, ei sitä välttämättä moisen päälle sylkisikään.

Jyrki on kiireinen mies. Päätoimisesti hän on liikkeenharjoittaja perheyritysleipomossa, joka perustettiin v.-89 joulukuussa, ja jossa hänen lisäksi työskentelevät oma äiti, Riku-veli, kolme ulkopuolista työntekijää, ja ennen äitiyslomaa myös oma vaimo. Perinteinen leipurin työ on saanut Jyrkin osalta jäädä kuitenkin vähemmälle, sillä hänellä on todettu kotimaisten viljojen allergia ja astma. Näin ollen työtehtäviin kuuluu nykyään enimmäkseen myyntityö. Pilke silmäkulmassani kysäisin, onko laulavalle leipurille tullut mieleen yhdistää työnsä keskenään, esim. myymällä Eino Grön-viinereitä ja Tomi-pikkuleipiä, tai kenties leipoa laulukeikoillaan? Kysymykseni ei välttämättä ollutkaan niin hassunhauska, koskapa Jyrki on jo yhdistänyt ammattejaan keskenään: hän kun pystyy hoitamaan juhliin niin kakut kuin orkesterinkin. Muuten leipurin ja laulajan työt eivät tunnu Jyrkin mielestä toisiinsa sopivan. Leipurin kun pitää olla aamun virkku ja laulajan taas täytyy kuhkia iltayöstä. (Toisaalta, jos ei nuku lainkaan, voi illan keikalta mennä suoraan leipomaan seuraavan päivän leivonnaisia, ja kukas sitä unta tarvitsee...??)

Kysyessäni kuka on Jyrkin esikuva muusikon näkökulmasta katsottuna, hän vastaa epäröimättä: "Tapani Kansa." Mietin, että niinhän se taitaa olla sen toisenkin taivalkuntalaismuusikon laita. Tangokuninkaammekin tykkää Tapsasta. Samassa Jyrki lisää:

"Niin, ja kyllä Tomikin tietyllä tavalla on esikuva." Niinpä niin, sen lisäksi, että Jyrki ja Tomi ovat toistensa kanssa tekemisissä enemmänkin, heitä yhdistää myös sama laulunopettaja, **Matti Hannula**. Jyrki on hänen opissaan käynyt pari vuotta, ja sanoo opettajansa vaikuttaneen häneen paljon. Laulutekniikan oppimisen lisäksi hän antaa Jyrkille uskoa ja toimii omalla tavallaan esikuvana hänkin. Hän hioo esiin kehittyneempää laulajaa.

Jyrki ja Tomi muuten keikkailevatkin silloin tällöin yhdessä. 6.4. he esiintyivät Tampereen Pakkahuoneella samalla keikalla. Säveltämistyöstä kysellessäni Jyrki mainitsi, että Tomille hän voisi lauluja rustata, muille ei. Suunnitteilla kuulemma onkin jo kipale Tomia varten. Taivalkunnan kingi saa olla ylpeä moisesta kunniasta, sillä Jyrki ei hevillä lauluistaan luovu, kukapa nyt omia luomuksiaan pois kylväisi. Jopa Arja Korisevan manageri kyseli Tanssitaan vain-sävellystä Arjalle hyväksyttäväksi, mutta leipuri ei levynsä nimikappeleesta luopunut. Ehkäpä Jyrki Mäkelä onkin tulevaisuuden laulunrustaajan nimi.

Jyrki säveltää musiikkiaan fiilispohjalla. "Nytpä istun tähän kirjoituspöydän ääreen ja teen kaikkien aikojen hittibiisin" -tekniikka ei toimi. Sävelen täytyy tulla esiin omia aikojaan, pakottamatta. Eikä säveltäessä myöskään voi ajatella mistä kuulijakunta pitää, täytyy vain tehdä sitä, mistä itse pitää - ja luottaa siihen. Jyrkin mukaan kappaleen nousemiseen kansan suosikiksi vaikuttaa hyvin monet tekijät. Ei riitä se, että tekee hyvän kappaleen. Ikävä kyllä heikostakin kipaleesta voi tulla hitti, jos markkinointi ja suhteet pelaavat. Tapa miten ja millä volyyymilla laulu esille tuodaan vaikuttaa myös kansan mielipiteeseen.

Vapaa-aikanaan Jyrki ei paljon musiikkia kuuntele, ei ainakaan tyystin rentoutuen. Aina sitä jää kuuntelemaan laulutekniikkaa, arvioimaan itse kappaletta, kritisoimaan. Toisten virheistä ja onnistumisista kun voi ottaa oppia, voi kehittää itseään muusikkona. Kyselin, käykö hän sitten tanssimassa vapaa-ajallaan, tanssimailmaan kun tiukasti kuuluu. Siihen ei miehellä tunnu olevan aikaa, eikä halua, vaikkakin vielä kolmisen vuotta sitten harrastikin kilpatanssia Stepissä Tampereella. Lienee varsin ymmärrettävää, ettei tanssijalka vipata, jos työkseen koettaa saada toisten korot kopisemaan.

Jyrki aikoo lähivuosina muuttaa perheineen takaisin Taivalkuntaan. Santerin on tarkoitus aloittaa koulunsa maaseudun rauhassa, sillä maalla lapsista kasvaa aivan erilaisia kuin kerrostalon varjossa. Myös sävellystyö vaatii rauhaa ympärilleen, eikä kaupunkiasunnossa parane usein bändin harjoituksia pitää Taivalkunnassa on Jyrkin mukaan vielä sekin hyvä ominaisuus, että se on suhteellisen lähellä keskustaa. Kysyessäni kylämme miinuspuolista, piti miehen silmin nähden ponnistaa. Lopulta hän sai tikistettyä esille autottomien ihmisten kulkuongelmat. Ilman omaa autoa on vaikea keskustaan lähteä, linja-autojenkin kulkiessa verraten harvoin. Muuta negatiivista laulava leipuri ei kylästäme keksinyt, ja hyvä niin, harva se on joka keksii!

Kysymysteni loputtua nousen ja lähden, kuljenpa vielä samaa matkaa haastateltavani kanssa autolle asti, mies kun on lähdössä tapaamaan Tomia. Kurvatessani kadulle muistan vielä minulle esitetyn kehotuksen: lehteen pitää kuulemma laittaa, että Jyrkillä on ERINOMAISEN HYVÄ ANOPPI!

Ilmoituksia

TERVEISIÄ:

**Terveisiä lukijoille!*

Toivoo: Minka Peltola, 1 lk.

***Moi! Minä olen Elli. Minulla on yksi koira, jonka nimi on Oona. Odotan kevättä. Moi!**

T: Elli Kiiski, 3 lk.

***Moi! Mun nimi on Rita ja mää tykkään käydä koulua. Täällä on kiva asua ja täällä on kivoja kavereita.**

T: Rita Hell, 2 lk.

***Terveisiä Taivalkunnan ala-asteen oppilaille ja opettajille, ja kiitokset yhteisistä, kivoista kouluvuosista.**

T: Osmo Sorva

**Terveisiä ponityttö Majulle ja muille, ja hauskaa kesää!*

T: Suvi ja Osmo

***Lyydialle ja Ensiole aurinkoista ja lämmintä kesää ja hyvää vointia!**

Toivottaa: Olavi, Juhani, Ensio ja Kaarina

Lämpimät kiitokset kylän omalle kuninkaalle, **Tomille, kauniista, hyvistä lauluista! Kaikkea hyvää elämässä eteenkin päin ja valoisaa kevättä!*

Toivoo: Hyvän musiikin ystävä.

HALUTAAN OSTAA:

***Halutaan ostaa leikkimökki!**

Alanne p: 3400 230

***Moni haluaisi ostaa tontin tai talon Taivalkunnasta. Myytkö sinä? Ota yhteys kylätoimikuntaan!**

***Ostetaan traktorin lisävarusteita.**

Esa Alanne, puh: 3400 230

Hei!

Tarvitsetko apua lasten tai lemmikkien hoidossa, haravoinnissa, lumitöissä, tai kotitöissä, esim. siivouksessa?

Innokkaat nuoret auttavat Sinua mielellään, 20 mk/h.

Tiedustelut: Nuorisokeskus, puh. 3418 490

JALKAPALLOTREENIT

Kaikille 5-10 vuotiaille!

Alkaen su 10.5.98 klo 17.00

Taivalkunnan urheilukentällä

Vetäjänä koko kesän Timo Suominen.

Kirjastoauto kulkee Taivalkunnassa edelleen:

torstaisin: 9.00-9.40 ala-aste

perjantaisin: 13.00-13.20 Lukkila

18.35-18.55 ent. Tuotanto

Kenen on vastuu?

Jo pitkään on Taivalkunnan kylän elämään vaikuttanut ikävällä tavalla tiettyjen ihmisten moottorikelkkojen ja mopojen käyttö. Illasta toiseen toistuva mopojen pärinä ei ole mukavaa kuunneltavaa kenellekään. Sen ymmärtää, kun jollakulla on asiallista ajoa paikasta toiseen, mutta jatkuva edestakainen pörräys varsinkin Pihtikorventiellä, niin sanotulla seurakuntatalon lenkillä ja jopa ympäri seurakuntataloa ei ole asiallista. Siitä kärsivät kaikki paikalliset asukkaat, varsinkin kun hiljaista ei ole edes öiseen aikaan, kymmenen jälkeen. On ihmisiä, jotka haluaisivat viettää iltansa ja yönsä rauhassa. On vanhuksia, työssäkäyviä ja sairaita.

Ja suurin kysymys: mitä ajattelevat ne vanhemmat, jotka antavat alaikäisten lastensa ajaa yleisellä tiellä mopolla ja laittomilla ajopeleillä? Ajattelevatko mitään? Kenen on vastuu, jos onnettomuus sattuu? Jos joku kuolee tai vammautuu tällaisen koheltamisen tuloksena. Kuinka paljon kyseiset vanhemmat ovat valmiita maksamaan alaikäistensä töppäilyistä, siis myös omasta töppäilystään? Lasku voi olla huikea.

Onko oikein saastuttaa luontoa ajamalla päättömästi kilometritolkulla? Samat kysymykset koskevat niitä, jotka viikosta toiseen ovat terrorisoineet kanssaihmiänsä ajamalla lumikelkalla iltaisin ja öisin. Kuka uskaltaa ottaa vastuun tällaisesta ajosta, kun alaikäiset ja humalaiset aikuiset ajavat? Kuka on antanut luvan ajaa ristiin rastiin pitkin peltoja, metsiä ja jopa puiden taimikoita tuhoten istutetut puut? Puhumattakaan siitä, että ajetaan hevosaitausten aidat poikki. Eivätkö tällaiset ajajat ymmärrä yhtään mitään? Poliisiko on ainoa, joka pystyisi tähän vaikuttamaan? Kauanko tällaista on taivalkuntalaisten vielä kestettävä? Eivätkö nämä ihmiset koskaan järkiinny? Tunnetaan kyllä keitä he ovat.

Nimim. "Sen edestään löytää, minkä taaksensa jättää..."

Hyvät Taivalkunnan naiset ja herrat, lapset ja teini-ikäiset!

Jotta *Taivalkuntalainen* voisi ilmestyä vastaisuudessakin, toivomme Teiltä nykyistä suurempaa panostusta tähän yhteiseen lehtemme. Ko. LEHDEN IDEA **EI NIMITTÄIN OLE** se, että kylätoimikunnan johtokunta tukka putkella ja kynä sauhuten (pääkopasta puhumattakaan) keksisi toinen toistaan mukaansatempaisevampia jutunaiheita, joista sitten väkisin vääntäisivät myös kaikkia kiinnostavaa tekstiä viikkoa ennen lehden julkaisemista. Ei.

LEHTEMME IDEA **ON** (uskokaa tai älkää) se, että meistä jokainen, ikään, kokoon, sukupuoleen, uskonnolliseen vakaumukseen, asemaan tai kannattamaansa jääkiekkjoukkueeseen katsomatta, voi kirjoittaa lehtemme palstalle:

- a) asioista, joista itse haluaa kirjoittaa
- b) asioista, joista aviosiippa tai muu lähiomainen / tuttava / metsän henki haluaa kirjoittaa
- c) auttaakseen lehteä kokoavia kilttejä kylätoimikunnan jäseniä
- d) kannattaakseen yhteishenkeä kyläläisten kesken
- e) käyttääkseen sananvapauttaan
- f) päästäkseen presidentiksi, tai vain kaupunginvaltuustoon...
- g) ns. muista syistä

Ja mikä parasta: vielä täysin ilmaiseksi (ellei kyseessä sitten ole maksullinen mainos...)!!!

JOTEN: Tästä tiedoksiannosta viisastuneena Te varmasti alattekin valmistautua seuraavan numeromme ilmestymiskoitokseen jo hyvissä ajoin keräämällä kirjoituspöytäanne syviin uumeniin itse tuottamianne artikkeleita, runoja, arvoituksia tai vaikka kakkuohjeita, jotta ne ovat sitten näppärästi otettavissa esiin ensi keväänä. Voitte myös alkaa hautoa mielessänne

ideoita hyvistä jutunaiheista, joita joko itse tai joku muu ehdotuksestanne voisi kirjoittaa! Me lehden toimituksessa emme varmasti keksisi yhtä hyvää aihetta tai ideaa kuin juuri Te! Älkääkä suotta tuhratko aikaanne epäröintiin siitä, onko tekstinne tai ideanne tarpeeksi hyvä, kyllä me sitten täällä päätämme siitä...!!! Joten olkaa kauniita ja rohkeita, tehkää lehdestänne Teidän arvoisenne! Kiitos kaunis!!!

Terv: Toimitus

Kesän muisto

Vieno tuuli heilutti
pellon viljaa
kun kävelin lapseni
kanssa hiljaa
kesäehtona
pitkin rantatietä

Ja tuuli kuiski meille
Suomen suvesta nauttiville
kuiskasi:

Nauttikaa nauttikaa
kesäillan lämmöstä
tuntekaa jalkainne alla
kuinka maa on ystävällinen
hellä ja lempeä

Hyvä on siinä kävellä
lapsenkin
paljain jaloin

Ja tuoksut
ihanat kesän kukkain
tuoksut

Tallentakaa ne mieleenne
että talvellakin ne muistaisitte
kylmänä
hyytävänä myrskyiltanakin
voitte sanoa

Mikä on meidän ollessa
Pohjolan pakkasen keskellä
kun olemme saaneet kokea sen
Suomen suven suloisuuden

Aina se meillä säilyy
sydäntemme sopukoissa

Näin neuvoi meille
kesäillan tuuli
ja hartaasti toivon:

sen lapsenikin kuuli
mieleensä painoi ja
ymmärsi

Ymmärsi onnen ja ilon
olla
suomalainen

T: Saara L.

TARINAA TEERNIJÄRVESTÄ

Into Kangasniemi

Vanhan Pirkkalan historiassa kerrotaan seuraavaa: "Kesällä 1726 Turun hovioikeuden asessori Lars Johan Ehrenmalm saapui Pirkkalaan tutkimaan, miten Nokian koski voitaisiin kaivamalla sivuuttaa. Sopivin kohta oli hänen mielestään Hauroisten ja Vastamäen kylien välillä Liukustenlahdesta Kahtalammen ja Teernijärven kautta Kuloveteen." Teernijärven ja Kuloveden välillä ohitusreitti eli kanava olisi liitetty Koitonojaan ja sitä edelleen Vehko-ojaa noudatellen Kuloveteen.

Tukholman valtiopäivillä 1741 tehtiin päätös vesitien avaamisesta. Tämä Taivalkuntaan rakennettava kanava olisi ollut osa laivareittiä, joka olisi johtanut Pohjanlahdelta Päijänteelle. Taivalkuntaan rakennettava kanava olisi ollut yksi monista tuolla reitillä.

1741 alkoi Ruotsi-Suomen ja Venäjän välillä Pikkuvihaksi nimetty sota. Siihen käytettiin varat, jotka oli tarkoitettu laivareitin rakentamiseen. Valmiit piirustukset ja suunnitelmat olivat olemassa, ne jäivät kuitenkin toteuttamatta. Myöhemmin aiottiin rakentaa suunnilleen samalle reitille Taivalkunnan kautta tukinuittoväylä. Sekin jäi suunnitteluasteelle. Onneksi Teernijärvi säästyi edelläkerroituilta rakentamisilta. Millaisilta Teernijärvi ja Taivalkunta nyt näyttäisivät, jos jompikumpi noista suunnitelmista olisi toteutunut?

Jo vuosisatoja sitten muinaisten pirkkalaisten reitti kulki Teernijärven kautta, kun he ohittivat matkallaan Emäkosken ja Melonsyöstävän. He joutuivat kulkemaan maataipaleen päästäkseen Kulovedelle. Tästä maataipaleesta sanotaan johtuvan nimet Taipale ja Taivalkunta.

Kolme kylää

Teernijärvi on jaettu kolmen kylän kesken. Taipale, Kohmala ja Kennola ovat nämä kylät. Nimet esiintyvät myöskin kalastuskunnan nimessä, lyhennettynä TKK-kalastuskunta.

Kerrotaan, että Teernijärvestä saatiin runsaasti kalaa vielä muutama vuosikymmen sitten. Uuttera kalastaja voi nykyisinkin saada silloin tällöin tyydyttävän saaliin. Kalastuskunnan ansioksi on laskettava se, että kalakanta sekä rapukanta on järvessä säilynyt. Sääntöjen noudattamista valvotaan.

Monenlaisia arvailuja on esitetty isosta vesikäärmeestä, jonka uskottiin elävän Teernijärvessä, Kahtalammissa, Liukuslahdessa ja Emäkoskessa. Vanhan Pirkkalan historiassa kerrotaan, että se oli suuri ja vihreä, hännänpää oli punainen ja suuret kiiluvat silmät loistivat pimeässä kauas. Ollessaan liikkeellä se aina otti saaliikseen jonkun rannalla oleskelevan. Muutama vuosisata sitten tähän tarinaan uskottiin ja käärmettä todella pelättiin. Teernijärvi on vaatinut uhreja. Minulle on kerrottu hukkumistapauksista. Heikot jäät ovat pettäneet uskaliaat. Viimeinen tapaus on

sattunut vähän yli kymmenen vuotta sitten.

Järveä on haluttu suojella

1960-luvulla Teernijärvi oli pahasti saastunut. Varsinkin lapset saivat ihottumaa käytyään uimassa. Laboratoriotutkimukset osoittivat esimerkiksi kolibakteerien määrän hälyttävän suureksi. Terveystarkastaja oli sitä mieltä, että Teernijärvi on pantava uimakieltoon. Loppukesällä sää viileni ja muuttui sateiseksi. Tilanne vähän parani. Teernijärven rannan asukkaat ja muutkin järveä uintipaikkanaan käyttävät olivat tilanteesta huolissaan. Kokoonnuttiin pohtimaan asiaa ja päätettiin perustaa Suojeluyhdistys, jonka tehtävänä oli valistaa kansalaisia järven suojelemiseksi. Kirjallisia ohjeita jaettiin koteihin. Pikku hiljaa järven tila parani. Vähitellen laboratoriokokeet osoittivat parempia lukemia. Kahtena talvena pidettiin hapetinlaitetta järven syvimmissä kohdassa, 14 m:n syvyydessä. Kaupunki kustansi hapetinlaitteen käyttämän sähköä. Tämäkin toimenpide auttoi osaltaan järven tilan paranemista. Uskon, että rannan asukas tietää menettävänsä paljon, jos järvi saastuu samanlaiseksi kuin se oli 1961-luvun lopulla.

Asun samoilla tanhuvilla Teernijärven rannalla, jossa ruotusotamiehen asunto sijaitsi, ja jossa hän perheineen eli. Heille valittiin paras mahdollinen paikka. Ruotusotamiehellä oli tärkeä tehtävä maan puolustamisessa. Ruotujakolaitoksesta annettiin laki 1600-luvun lopulla ja se pysyi voimassa 1800-luvulle. Tuolta ajalta jos löytyisi tätä paikkakuntaa koskevia asiakirjoja, voisi saada tietoa ruotusotamiehen ja hänen perheensä elämästä. Kenties Teernijärvestäkin olisi jotain uutta kiinnostavaa tietoa.

Taivalkunnassa

Ravintola River Golf

Maukkaat lounaat arkena ja juhlana

Tilauksesta:

- Perhejuhlat
- Liikelounaat
- Kokoukset
- Saunaillat

Mervi ja Elina Järvinen puh: 3400 111, 3400 055

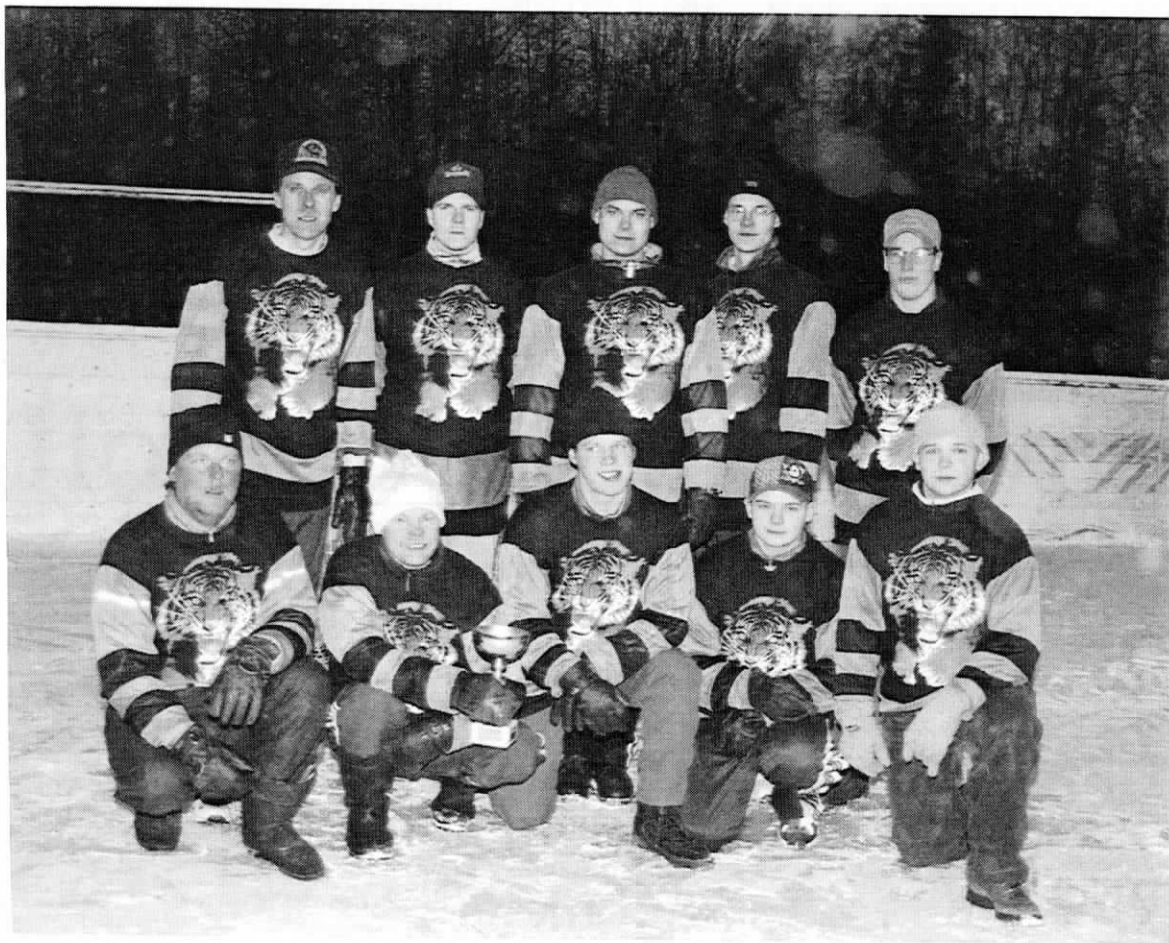
Taivalkunnan Tiikerit

Kaukalopallojoukkue Taivalkunnan Tiikerit perustettiin syksyllä -93 suuren kiinnostuksen tuloksena. Joukkuetta koskevat päätökset tehtiin Taivalkunnan ala-asteella pidetyssä kokouksessa, jolloin päätettiin myös nimi öTaivalkunnan Tiikeritö. Puuhamiehinä tässä toimivat lähinnä *Yrjö Karonen, Jukka Samppala ja Mauno Isomäki*.

Pelit alkoivat vuonna -93 voitokkaasti, ja B-sarja voitettiin häviämättä yhtään ottelua. Tästä tuloksena nousu tasokkaampaan A-sarjaan, jossa pelit ovat sujuneet seuraavasti: v.1995 3.sija, v.1996 4.sija ja v.1997 2.sija

Kauteen -98 lähdimme tavoitteena hopean kirkastaminen kultaan. Voitokkaan runkosarjan jälkeen sekä tiukan semifinaalikamppailun tuloksena pelasimme finaalissa. Nokian jäähallissa kohtasimme Nokian Moottoripyöräilijät. Peli päättyi Taivalkunnan Tiikereiden hyväksi 9-6. Saimme kaupungin kiertopalkinnon ensimmäisen, mutta tuskin viimeisen, kiinnityksen.

P.S. Ensi kaudella pelit pelataan Nokian jäähallissa lauantaiamuisin.

Kuva: Joukkueessa pelanneet vuosina 93-98: Jukka Samppala, Yrjö Karonen, Vesa Karonen, Mauno Isomäki, Jyrki Isomäki, Jani Telenius, Janne Telenius, Teemu Evikoski, Tero Evikoski, Timo Teuvo-Markkola, Niko Virtanen, Tuomas Pimiä, Esa Hell, Eero Heiskanen, Kai Ahvonen, Mikko Laakkonen, Sauli Dickman, Jouni Manni, Esa Huttunen, Jari Huotari ja Rami Rosenberg.

Koulusta kuultua

Äitiyslomani päätyttyä ja palattuani jälleen koulutyöhön olen mietiskellyt useita kouluamme ja kyläyhteisöön liittyviä asioita. Kun on vuoden ollut poissa, on saanut tilaisuuden tarkastella asioita hieman kauempaa.

Ensimmäisestä työviikostani alkaen on tuntunut siltä, että meillä on mukavia ja avoimia oppilaita, joiden kanssa päivät kuluvat kuin siivillä. Tottakai jokaisella on huonojakin päiviä ja kevätväsymyskin alkaa jo näkyä, mutta silti sanoisin, että koulussamme on lapsia, jotka uskaltavat kertoa mielipiteensä, uskaltavat arvioida, arvostella ja ehdottaa. Päivittäin he osallistuvat koulutyön suunnitteluun antamalla välittömän palautteen opettajalle ja toisilleen. Välillä käydään pitkiä keskusteluja siitä, miksi tai miten jokin homma pitää tehdä, mutta yleensä ratkaisut löytyvät yhteistyössä. Myös opettaja on täten oppija.

Opettajien välistä yhteistyötä tehdään keskustellen ja käytännön opetustyössä. Jo nyt valmistellaan ensi lukuvuotta ja mietitään keinoja opetuksen parantamiseksi. Joskus se tarkoittaa myös tiukkaa arvokeskustelua siitä, mihin haluamme panostaa ja mistä voidaan resursseja tähän irrottaa.

Kiitos vanhemmille, että olette jaksaneet osoittaa mielenkiintoa kouluamme kohtaan. On hyvä, että tartutte puhelimeen silloin, kun asiat askarruttaavat. Toivoisin, että väärinkäsitysten välttämiseksi ja avoimuuden lisäämiseksi ottaisitte yhteyttä useamminkin. On asioita, joissa olen kokenut, että vanhemmat voisivat olla enemmän yhteydessä myös keskenään, ja tarjoankin mielelläni koulua tällaisen neuvonpidon "puolueettomaksi" paikaksi.

Kun olen hoitanut koulun asioita eri yhteyksissä Nokialla, olen ollut yllätynyt siitä, miten vähän ihmiset tuolla muualla tuntevat kylää nimeltä Taivalkunta tai edes tietävät, että "siellä golfkenttää vastapäätä on toimiva koulu". Koulunjohtajana ja kyläläisenä teen varmasti tällöin kaikkeni koulumme markkinoimiseksi, mutta se ei yksin riitä. Ei ole myöskään tarpeeksi, jos muutama kylätoimikuntalainen järjestää jotakin, ellei toimintaan osallistu useampia ihmisiä. Koulun säilyminen ei liene juuri tällä hetkellä vaakalaudalla,

mutta tarvitsemme silti jatkuvasti positiivista julkisuutta löytääksemme sen, mikä kylässä ja koulussamme on sitä hyvää, jonka vuoksi kannattaa taistella.

Käytännössä tarvitsemme lisää parin vuoden takaisia puunistutustalkoiden tapaisia tilaisuuksia, joilla osoittaisimme halumme kehittyä ja uudistua. Koulu on mukana, mutta onko kylä?

**"Muumitalon" puolesta
Terhi Mäkelä**

KOULULAISTEN KYNÄSTÄ

HAASTATTELU

Nimi: Nelly Johanna Kuosa

Ikä: 30v.

Viettänyt lapsiaikansa: Panelialla

Syntymäpaikka: Rauma

Lempinimet: Nelma, Nehly, Elli

Lempiruoka: Härän sisäfile

Ammatti: Kouluavustaja (Taivalkunnan ala-aste)

Perheeseen kuuluu: Lapset Joni ja Henna, avomies Jarmo Hietala (31v.), sekä lemmikkiangorakissa

Harrastukset: Lenkkeily, lasten kanssa ulkoilu

Mielipide alkoholista: "Saa käyttää vähän kerrallaan!"

Mielipide tupakasta: "Senkun polttavat!"

Haastatteli: **Joni Sorvaniemi 12v.**

VITSI, MUTTA PIENI

- Mitä eroa on kadulla ja juopolla?

* Katu menee aina kapakan ohi, mutta juoppo ei.

Jesse Leppänen

- Miten tehdään hernerokkaa?

* Otetaan herne kainaloon ja rokataan!

Opettaja: - Miksi ketulla on joskus pienet ja joskus suuret poikueet?

Antero: - Koska sillä ei ole aina niin mukava uros!

Opettaja: - Miten mato liikkuu?

Saku: - Sujuvasti vetäytymällä.

Minka Peltola, 1 Ik.

RUNO!

Konnanmontun pohjalla pieni poika piirsi kylttiä, jossa luki: älä tallaa sammakoita.

Päivät lyhenevät, minussa ei kesä lopu.

Jesse Leppänen

Toivon ett' lintu ois, niin silloin mull' hauskaa ois.

Ponilla ois hyvä mieli jos sa sillä ratsastat,
mutt' jos sä ponin hylkää, sille tulee paha mieli.

Parasta pitää hyvä mieli ponilla.

Minka Peltola, 1. Ik.

POSSUN TOSSU!

Olipa kerran possu, jonka nimi oli Jossu. Eräänä aamuna Jossu-possun tossu katosi kuin kossu possun mahaan. Miksi? Missä tossu? Kossu-pullossa? Ehei! Possun pussissa? Ehkä. Kurkista vain, kurkista vain, et pety sä lain. Ehkä en, ehkä juu, mut kurkistaa saan myös puluun. Jossu-possu kysyä saa myös Pulu-Paulalta, Juu, juu, juu. Pulu vastas: "Possu pien´, tossu sun jalassa on viel'!"

Emma Suominen, 3. lk.

ANNIINA JA HEVONEN

Olipa kerran tyttö, jonka nimi oli Anniina. Hän piti kovasti hevosista, oikeastaan rakasti niitä. Hänellä oli oma hevonen. Hän ratsasti sillä joka päivä. Hän hoiti sitä todella hyvin. Mutta eräänä päivänä, joka oli 13. päivä, perjantai, Anniinan hevonen sairastui ja kuoli. Anniina suri sitä hyvin kauan. Mutta eräänä päivänä, Anniinan syntymäpäivänä, Anniina sai uuden hevosen. Se sai nimekseen Tähti. Anniina sanoi: - Tämä on paras syntymäpäivälahja, jonka ikinä voi saada! Hevonen hirnahti vastaukseksi. Anniina rakasti Tähteä. Kuten vanhalla hevosellaankin, hän ratsasti sillä joka päivä. Hän hoiti sitä hyvin. Eräänä päivänä Anniina huomasi, että Tähti odotti varsaa. Siitäkö Anniina riemastui. Hän kertoi äidilleen. Äiti sanoi: - Sehän on upeaa! Ja sitten eräänä päivänä varsa syntyi. Anniina antoi sille nimeksi Apila. Hän rakasti niitä molempia, Tähteä ja Apilaa. Anniina eli onnellisena elämänsä loppuun asti.

Jennika Peltola, 3. lk.

MYRSKY

Olipa kerran perhe. Perheessä oli poika ja vanhemmat. Pojan nimi oli Antti. Antilla oli koira. Eräänä päivänä Antti meni yksin koiran kanssa rantaan. He tutkivat simpukoita. Kun he olivat liian pitkään, vanhemmat alkoivat pelätä, että Antti oli hukassa. Sitten tuli myrsky. Anttia vastaan tuli pitkä, partainen mies. Mies pyysi Anttia kylään. Vaikkei Antti tuntenut miestä, hän suostui. Sitten kun he olivat perillä mies tarjosi Antille soppaa. Sitten yks´ kaks´ Antti oli kotona lattialla sängyn vieressä.

Heta Perälä, 2. lk.

ONNI VIRKKA

Kouluhiiri opetti Onnia virkkaamaan. Onni oppi virkkaamaan ja sanoi Ennille: - Virkkaan sinulle nauhan. Ja hän virkkasi ja huomasi, että se oli liian pitkä. Sitten hän sanoi Ennille: - Teen sinulle villapaidan.

Onni virkkasi ja virkkasi, ja siitä tuli liian suuri villapaita Ennille. Ennistä se voisi sopia presidentille. - Niin sopii, sanoi Onni ja laitto sen presidentille pakettiin. Presidentti lähetti heille kirjeen, jonka luki Onni-karhu. Enni oli hyvin hyvin iloinen ja Onnikin oli hyvin hyvin iloinen, kun siinä luki, että "tulkaa Itsenäisyyden päiville".

He pukivat hyvät vaatteet päälle. Onni puki kravatin ja takin ja rusetin. Enni puki letin ja mekon ja korkokengät, ja sitten Onni ja Enni lähtivät presidentin juhliin. He tapasivat presidentin ja sen vaimon. Siellä oli paljon väkeä. Joittenkin nimi oli Sara, Jussi ja Paula ja Mika. Siellä oli hauskaa. Siellä juotiin viiniä ja syötiin hunajaa. Onnia ja Enniä kuulusteltiin: "Kuinka te olette jaksanut tehdä noin ison villapaidan presidentille?" Heitä haastateltiin myös monista muista asioista, jotka kiinnosti pääministereitä ja kyllä sitä muutkin ihmetteli.

Marko Moisio, 2 lk.

PIENI TYTTÖ

Pieni tyttö ei osannut lukea ja kirjoittaa. Aina kun tyttö alkoi kirjoittamaan, niin aina tuli virheitä näin, ope kirjoitti: "tuuli", niin tyttö kirjoitti paperille: "tuli". Tai ope kirjoitti: "nimitaulu on niin kiva", tyttö kirjoitti: "nimitatu on niin kva". Mutta kun hän sai kissan... Seuraavana päivänä tyttö meni kouluun ja ope käski kirjoittaa: "ope pope", niin tyttö kirjoitti: "ope pope". LOPPU!

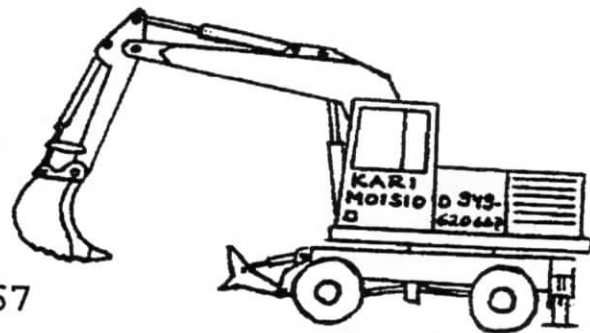
Elli Kiiski, 3 lk.

MAANRAKENNUSTYÖT

- perustusten kaivuusta pihatöihin
- soran ja maa-ainesten kuljetukset

**URAKOITSIJA
KARI MOISIO
Taivalkunta
puhelimet:**

340 0178, 0400-620 667

**Puhdasta lämpöä,
jatkuvaa säästöä.**

**Uusi monien etujen
Shell-klubi.
Liity jäseneksi
jo tänään.**

termoShell

**Tilaukset: HYVÄMAA KY
3410 912 JA 3420 411**

Rampe-vaarin hampaankolosta

Kylän kynäilijä "Franc O"

Aamu - avaan ensin toisen silmäni ja teen havaintoja huoneessa olijoista. Toisessa silmässäni on räppää, mutta parin yrityksen jälkeen saan nykäistyä senkin auki. Vaaleansinisten säleverhojen pienistä raoista siivilöityy valopilkkuja vaatekomeron säleoviin. Valojuovissa tanssii pieniä pölyhiukkasia. Toivon tosissani, etteivät ne kaikki ole lähtöisin minusta. Isäntä nukkuu vielä, niin Jaanakin, mutta hänet saan helpommin hereille. Nousen verkkaisesti, ojennan etutassut suoriksi eteen ja levitän anturani viuhkaksi. Haukottelen. Tassuttelen Jaanan puolelle ja työnnän kylmän kostean kuononi hänen kasvoilleen. Jaana kääntää päätään. Lipaisen kielellä hänen korvaansa.

-Hitsin Rampe-vaari, nyt on sunnuntai, anna mun nukkua! Jaana tiuskaisee. Pieni pellavapä nousee Jaanan ja isännän välistä. Jose on jälleen hiippaillut yöllä poikien huoneesta äidin ja isän keskelle. On tietysti nähnyt taas Jonin sängyn alla "Hunkerin". Ihme, kun ei ole tallannut päälleni tullessaan. En ollut havainnut pientä yöllistä kulkijaa. Nolottaa. Olen tainnut tulla vanhaksi. Mieleeni muistuvat nuoruuden villit päivät, koulutukseni ja pitkät metsälenkit. Niin ja tietysti tytöt, niitäkin minulla kävi muutamia sen jälkeen, kun olin tuonut ensimmäisen ruusukkeen näyttelystä.

Jose hyppää sängystä äitinsä yli lattialle.

-Taistellaanko? Hän kysyy, enkä ehdi edes kunnolla tajuamaa, kun hän jo roikkuu päälläni. Pojan mieliksi heitän itseni maahan ja alan kieriskellä hänen kanssaan.

-Mää oon Turbo prätkähiiristä ja sää oot Lassi Leipäjuusto, kun oot kerran lassie.

-Hanat aukiiiii! Jatkaa poika.

Samassa huomaa paljaat varpaat silmiäni edessä. Katsahdan ylöspäin ja näen isännän.

Jose saa jäädä. Isäntä on minun pomoni. Poika pyllähtää lattialle, kun nousen ylös.

Tiedän, mitä tuleman pitää. Isäntä laittaa kätensä pääläelleni ja vemputtaa kovaa.

Korvani läpsyvät. En oikein tiedä, pidäkö siitä, mutta saman käsittelyn saan melkein joka aamu, ja jos en saa, kaipaen sitä. Vempuoksen jälkeen yritän oikoa ajatukseni kokoon päänravistuksella.

-Katsos Rami, mikä tämä on. Isäntä näyttää toista kämmentään. Siinä on kellastunut hammas. Koiran hammas. Minun hampaani.

Jos ottaisit nämä taisteluleikit vähän rauhallisemmin, vanha vaari. Tämä oli jo toinen, jonka löysin tällä viikolla.

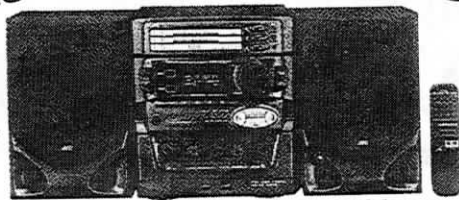
Katson isäntää häntä heiluen. Vaivihkaa kuljetan kieltä suussani. Siellä on taas uusi tyhjä kolo. Käyn tuuppaisemassa Josea kuonollani.

-Okei, leipäjuusto, mää päästän sut pissalle.

Tämä on mestarien merkki

**MX-D 301
minihifi-
sarja**

- 3 erillistä CD-levykelkkaa, levyn vaihto toisen soidessa
- täydellinen kauko-ohjaus
- kaksi kaksisuuntaista kasettikoneistoa

1950,-

JVC

CD-RADIONAUHURI RC-QS 22

Radiossa digitaaliviritin
CD:ssä edestä lad. levykelkka

995,-

JVC kotiteatteri

- DOLBY PRO LOGIC
- VAHVISTIN AX-V4
- KAIUTIN-PAKETTI SP-20

1490,-

JVC-laatuvideo HR-240

- helppo Express-ajustus
- kytke ja käytä (automaattiviritys)

1390,-

GR-AX 270

VIDEOKAMERA VHS-C

- mukana sov.kasetti videoon
- akku+laturi+laukku
- 18 x zoom, laajakulma

3390,-

ALL YOU NEED

JVC

& ...

**PHILIPS 4150
radionauhuri**

- verkko+paristokäyttö
- hyvä ääni

200,-

**PHILIPS
kelloradio**

139,-

**PHILIPS
yleiskaukosäädin**

199,-

**PHILIPS
CD-soitin**

595,-

PHILIPS

Let's make things better.

20"

(1990,-)

1790,-

- nykyaikainen tummapintainen kuvaputki
- scart-liitäntä videolle, peliyksikölle ja tietokoneelle
- helppokäyttöinen teksti-TV

25"

(3290,-)

2990,-

- PT-4423
- NICAM-STEREO
- TEKSTI-TV
- Blackline D -kontrastikuvaputki
- täyteläinen stereoääni
- helppo viritys, 90 min. ajastin
- erinomainen kuva

100Hz

28"

(5990,-)

4990,-

- PT-7103
- Blackline S -kuvaputki toistaa värit loistavasti päivänvalossa
- Ultra White -tekniikka parantaa kuvan valkoisia kohtia
- kampafilteri parantaa kuvan terävyyttä
- Incredible surround -toiminto parantaa stereovaikutelmaa
- 2 scart-liitäntää

**SIEMENS
PESUKONE
WH-2082**

- Linkous 800 rpm
- 2 vuoden takuu

2990,-

**ASEA
SKANDIA**

Cylinda

**JÄÄ-
VIILEÄ-
KAAPPI
RKS-385**

3290,-

**ROSENLEW
60 cm LIESI**

sh. 3490,-

VAIHTOYHYVITYS 500,-

2990,-

**ZANUSSI
kapea tiskari**

Mitat:
kork. 82-87 cm
lev. 44,5 cm

2590,-

**TEKNISET
EURONICS**

**maksa
vasta
kesä-
kuussa**

TV-KODINKONE • NOKIA

Olli Sipilä

YRITTÄJÄKATU 26 P. 342 2400

• **Pirkan Sähkö**
LAUKONTORI 8, TAMPERE
P. 223 6655

• **TOIJALAN**
TV-KODINKONE
HÄMEENTIE 69, P. 542 2340

Katkelma romaanista "Myrskyn syleilyssä" **ERÄÄN SOTILAAN KUOLEMA**

Kristina Katainen

Katri juoksi hurjaa vauhtia navetalle. Hän oli hädissään ja hengästynyt: - Tule äiti äkkiä sisälle! Helsingistä on puhelu. Lauri on - - -, en minä oikein kuullut, mitä siellä sanottiin - - - Lauri on kai vaikeesti haavottunut. - On tuotu Helsinkiin.

Anna jätti lypsyn sikseen ja juoksi kiireesti Katrin kanssa sisälle. Elina, Annan miniä oli jo puhelimesta, mutta antoi luurin Annalle. Annalle kerrottiin Laurin tilasta ja pyydettiin tulemaan paikalle niin pian kuin suinkin mahdollista. Lauri oli vakavasti haavoittunut, ja hänen tilansa oli kriittinen. Sen enempää ei voitu sanoa. Anna laski luurin paikoilleen ja kulki kuin unessa keittiöön.

- Jumalani! Anna minulle voimia kestää tämä, sai hän sanotuksi, ja nieli kyyneleitä. Hän istahti keittiön pöydän ääreen, painoi kädet kasvojansa vasten ja itki. Elina istahti viereen, kietoi käsivartensa hänen hartailleen, ja näin he siinä istuivat hiljaa, saamatta sanaa suustaan.

- Ei enempää kuin kantaa jaksaa, sai Anna lopulta sanotuksi; Maire Kares on jo menettänyt paljon, missä mahtaa hänen tyyneytensä salaisuus olla? Sitä minä olen monasti ihmetellyt.

- Samaa olen ihmetellyt minäkin. Hän on kunnioitusta herättävä ihminen. Hänen on täytyntä kestää todella paljon. Paljon on pantu kuormaa kannettavaksi: koti jäi Karjalaan, ja sitten menetti kaksi rakasta ihmistä ikipäiviksi, puolison ja poikansa - ja elämä täällä evakkona - eikö siinä ole jo yhdelle ihmiselle liikaa. Ja tämä mieletön sota! Mihinkä tämä kaikki johtaa.

He vaikenivat taas pidemmäksi aikaa, kunnes Elina lopulta ehdotti: - Mennään sinne Helsinkiin yhdessä. Heti huomisaamuna, ensimmäisellä pikajunalla.

Elina sai Annan rauhoittumaan, ja lähti navetalle jatkamaan Annan keskenjääneitä töitä tämän jäädessä sisälle Eeva-Liisan kanssa.

Varhain seuraavana aamuna he lähtivät matkaan. Juna oli tupaten täynnä matkustajia; väsyneitä solttupoikia lepäili pitkin pituuttaan penkeillä, huonossa asennossa, jalat retkottaen kellä mitenkään, reppu päanalustana ja mantteli peitteenä, harmaa karvalakki litistettynä silmien peitoksi. Jotkut torkkuivat istuinten selkänöjää vasten. Väsyneitä poikia. Lomalaisia, sodan melskeistä hetken lepoa ja rauhaa etsiviä nuoria miehiä.

Heitä kutakin erikseen ajatellessa tuli mieleen, mitä kaikkea he nuoresta iästään huolimatta olivatkaan joutuneet kokemaan, ja missä aatoksissa heidän aivonsa nyt työskentelivät tuossa väsymyksen ja turtuneisuuden tilassa! Olivatko alitajuisesti rintamalla, vai kangasteliko mielessä jokin mieluisa asia perillä, joku tuttu tai vielä tuntematon tyttö: toiveita ja odotuksia alkavalle lomalle.

Neljä kuukautta helvetissä, julisti muuan noin parikymppinen, tummatukkainen poika, joka näytti humaltuneelta, vai ikä lie hänen mielensä sumentanut. - Uskotteks likat, että mä pelkään rintamalla? - Jos joku teitille leuhkii ja erittää sotasankaria, niin se valehtelee. Ei siellä mitään sankareita ole, kaikkipelkää ja tappaa sen tähden, kun pelkää oman nahkansa menetystä, aina pitää olla valmiina tappamaan, jos et tapa niin tulet itse tapetuksi.

Junassa oli nuoria tyttöjä, heille sotamies selvästikin esitti seuraavan repliikin:

- Jos mä en saa tällä lomalla heilaa itselleni sen tähden, että mä tunnustan pelkääväni, niin koko liikkakaarti saa painua helvettiin. En mä semmottista likoista piittaa.

Solttupoika oli poikennut Tampereella opiskelutoverinsa luona, joka ei ruumiinvamman vuoksi kelvannut rintamalle. Kaveri oli tarjonnut viinaa, yhdessä oli ryyppiskelty ja nuori kun oli, niin se nostatti uhoa rintaan.

- Mulla on kuulkaa semmonen luonto, etten mä pokkuroi ketään, en sen paremmin likkoja kun sotaherrojakaan. Uskotteks likat?

Hän kaivoi pienen taskumatin povestaan ja oli juuri ryyppäämässä, kun konduktööri tuli vaunuun ja julisti kuuluvalla äänellä: - Matkaliput, olkaa hyvät! Siviiliväki alkoi kaivaa taskujaan ja kassejaan.

Sotilaat säästyivät siltä vaivalta, mutta sotapoika julisti, selvästi vielä lievää äänenmurrosta potevalla äänellään:

-Mä oon stadinkundi, suuri sotaurho. Mun nimi on Urho. Urho urhoollinen. Enkä mä sais peljätä mitään, mutta mä pelkään. Kuule konnari, jos sä oot peloton sankari, niin vaihda minun kanssani paikkaa. Mä tsiikaan noita piljettejä ja sä meet tsiikaan ryssän pyssynpiippuu, eiks jeh? Sä oot jo muutenkin saanut elää pitempään kuin mä. Mä haluan elää! Jumalaut mä haluan elää, ja mä pelkään.

Poika oli selvästi järkyttyneessä mielentilassa, oliko hänen kohdalleen sattunut joku erittäin järkyttävä tapaus rintamalla, eikä hänen nuori sielunsa ollut valmis kestämään sitä, vai oliko se vain viinan aiheuttamaa mielen hämartymistä. Anna katseli poikaa sääliä tuntien, hänellä oli itsellään neljä poikaa, joista kaksi rintamalla ja yksi kuoleman kourissa, eikä ollut tietoa, oliko enää elossa vai kovissa ruumiin tuskissa; taistelussa kuolemaa vastaan.

"Voi ihmistä hänen pahuutensa tähden!", huudahti muinoin Rauhan mies. - Näin huutaa vieläkin Hänen verensä ihmiskunnan pahuuden yllä, ajatteli Anna.

- Mä haluan elää! kaikui jälleen järkyttyneen sotapojan ääni tunkkaisessa ja kylmässä junavaunussa. Joku tarjosi hänelle tupakkaa.

- Kiitos, en polta. Ei mutsi tykkää, enkä mä viitsi sen mieltä pahottaa. Se toivoo musta pappia. Mä ehdin aloittaa opinnot jo ennen sotaa. Mun fatsi on pappi. Se on nyt siellä jossakin. Puhuu jermuille Jumalasta.

- Ei ne karjut usko. -Ei ainakaan kaikki - kenties joku höyrypää - ainakin hätänsä hetkellä.

Sitten poika selvästi väsähtää, retkahtaa istuimen nurkkausta vasten, ja vetäisee lakin kasvojensa suojaksi - näyttää vaipuneen unenomaiseen olotilaan.

Saavutaan Hämeenlinnaan. Asemalla vaunu osittain tyhjenee, mutta tilalle tulee uusia matkustajia. Juna viipyy asemalla pitkään. Annaa ja Elinaa väsyttää. He ottavat esille eväät ja alkavat syödä. Vaunuun astuu poliisi, virkapukeissaan. Onko hänellä joku tehtävä, vai missä ominaisuudessa lienee matkaan lähtenyt? Mustalaisnaisen hameenhelmat yltävät lattiaan asti, helmuksen alla kykenee kuljettamaan melkoisen viinalastin. Voita ja lihaa kulkee penkkien alla kymmeniä kiloja kohti Helsinkiä. Tavara vaihtaa omistajaa ja talottiset käärivät rahaa sukanvarteen. Helsinkiläinen jonottaa jäätyneitä lanttuja ja perunoita - ruokakaupoissa myydään eioota - kaikesta on pulaa. Eikä ihme, että pimeämpörssin kauppa rehottaa.

Poliisin silmä on osunut isohkoon pahvilaatikkoon penkin alla, jossa istuu sotilas:

- Onkoos toi pahvilaatikko tosa penkin alla sun, vai oliskoos se unohtunu joltakin lähtijältä? poliisi kysyy, ja tölmäisee torkkuvaa sotilasta olkapäähän.

- Mikä helvetin pahvilaatikko? Mulla mitään laatikkoo oo, tää reppu vaan, sotilas vastaa - vilkaisee penkin alle ja jatkaa torkkumistaan.

Poliisi ottaa laatikon esille ja tutkailee vaunussa olijoita:

- Kenenkäs paketti tää on, ei suinkaan vaan unohru tänne, kun on vallan jääny ilman silmälläpittoo tonne solttupojaan jalkoihin?

Vaunussa vallitsee täydellinen hiljaisuus; ollaan odottavalla kannalla, mitä tuleman pitää.

- Näyttää vallan siltä, ettei pakettile ookkan vaunussa omistajaa, poliisi tuumaa. No, kai se on sitten unohtunu joltakulta ottaa mukaan.

Matkustajat silmäilevät toisiaan, ikään kuin arvioiden, kenen se paketti mahtaa olla. Jokainen kyllä arvaa, että omistaja istuu vaunussa, mutta pakettia ei kannata omistaa, sillä sakko lisää kustannuksia sisällön menetyksen jatkoksi.

- Ohoh, ompas se painava, siinä oliskin ollu rahtaamista. - No, kun on unohtanut, niin eiköhän käy myöhemmin tiarustelemassa, sanoo poliisi ja lähtee kuljettamaan pakettia kohti vaunun etupäätä, - ja juna mennä jyskyttelee omaa tasaista vauhtiaan.

- Pysähdyimme seuraavan kerran Järvenpäässä ja sitten on Kerava. Helsinkiin juna saapuu klo 14.05, kajauttaa konduktööri kuuluvalla äänellä ja silmäilee käytävän molemmin puolin olijoita, nähdäkseen onko mitään epäselvää tai kysyttävää kenelläkään.

Annan ja Elinan matkaa sävyttää suru ja huoli Laurista. Tajunta on ikään kuin hämartyntynyt tulevalle, ei uskalla ajatella eteenpäin, pitää pyrkiä turruttamaan mieli vain siihen olevaan hetkeen, eikä päästää pahinta pelkoa pinnalle, ikään kuin se paha sillä väistyisi. Nyt he ovat vielä täysin tietämättömyyden tilassa, ja toivosta ei pidä luopua. Heitä jo väsyttää, mutta sillekään tuntemukselle ei saa nyt antaa valtaa, veikka lepo - jo pienikin - tekisi hyvää. Olisi sitten parempi kohdata todellisuus. Matka on kuitenkin

sujunut melko kitkattomasti. Matkaseura on antanut eloa junan yksitoikkoiseen kolkutteluun. Järvenpäästä astuu junaan vähän varttuneempi sotamies. Hän on selvästikin huumorimiehiä. Ulkoinen olemus jo paljastaa sen. Normaalivarusteiden lisäksi hänellä on mukanaan myös haitari. Karvalakki on hieman kallellan hänen päässään, ruskea, kiharainen tukka pyrkii ilkkurisesti ulos lakin harmaalle turkikselle. Silmissä on leikillinen pilke. Hänessä on jotakin samaa kuin Laurissa - on kuitenkin vähän vanhempi. Hän silmäilee käytävän molemmin puolin - paikkaa etsien. Tilaa on. Ottaa paikan, heittää repun hyllylle, ja riisuu manttelinsa nauaan. Lakin hän asettaa hyllylle repun viereen, sormeilee hiuskuontaloaan ja asettuu sitten istumaan. Nousee kuitenkin samantien ylös ja huomauttaa:
- Kah, mie unohinki tykkänää esittelyn. Kuis mie nyt sillee? Ajatukset ko harhailoot iha yhtenä siel taistolois. Mie oon näät kannaksen poikii, niinko jokkaine saattaap miust huomatakkii. Miun nimmein on Jaska, Jaakko Kotka. Näihä hyö minnuu virallisest kutsuut. Siviilis mie oon sellane jokapaika höylä. Miul on näät viis virkaa ja kuus nälkää ja tusina mukuloi. Ja mieluiten mie soittelen tätä miun kurttuain. Sallitteha työ et mie soitan teil; iha vuo yhteiseks ratoks. Männöö näät matka sillee sukkelammi? - Mie istunkii nyt tuohon penkil ja otan tän kurtun sylihein ni siint se sit lähtöö. Ettehän työ pahhaa tykkää?

Vakavammatkin naamat alkavat vähitellen saada eloa. Suupieliin ilmestyy hymyä, ja väki alkaa kääntyillä puhujaan päin. Jäykkä hämäläinen yleisö ei niin hetkessä virity uuteen tunnelmaan. Sotilaspojista joku riemastuu ja hihkaisee:

- Anna kuule jermu tulla vaan, vetele oikein kurtun täydeltä ihan mitä vain iloisempaa palkeista lähtee. Jaska virittelee sekä itsensä että haitarin iloiseen tunnelmaan, ja sitten haitari alkaa soida:

"Hei Karjalasta heilin minä löysin,
löysin heilin niin sievän herrtaisen.
Hän sitoi minut heti lemmenköysin.
Sitoi hurmahan iäisehen."

Tähän tyyliin Jaska päästelee taukoa pitämättä yhteen kyytiin ja laulaa samalla niin sydämensä kyllyydestä kuin vain karjalainen laulaa - sitä tuli yhtäjaksoisena sikermänä aina Keravalle asti. Viimeinen kappale oli "Kulkurin valssi" ja sitten hän asettelee jo haitarin koteloon ja sanoo:

- Mie jään nyt täs pois. Mie mään Kaisan luo, hää on näät miu eukkoi, assuu tääl evakos mukuloi keral. Mie oon kuulkaa sellane ukko, etten mie käy näit assiit surree. Ei ne siit mikskää muutu, vaik mie kui murreit kantasin. Mie soittete ja laulelen vaan ja jos mie sillee saan hieman hymyä kaverinkii huuleen, ni siin onkii sit miun palkkain.

Asemalaiturilta mies vielä huiskuttaa ihmisille ja lähtee sitten askeltamaan pitkin asemalta johtavaa polkua. Askel näyttää keveältä kuin tanssiin kutsuen. Keravalta juna jatkaa matkaa, ja puolen tunnin kuluttua ollaan perillä.

Helsingin asemalla Annaa ja Elinaa vastassa 9oli Annan lankomies, joka asui perheineen Helsingissä. Vaimon ja lapset hän oli lähettänyt maaseudulle sotaa pakoon ja asui nyt yksin isossa huoneistossa. Väinöllä oli oikeata kahvia harvinaisten vieraiden varalle, sitä hän nyt keitti matkalaisille. Keskustelu meni tietenkin Lauriin - miten mahtaa hänen tilansa olla? Sairaalaan oli viipymättä kiirehdittävä. Kauppatorin laidalta he ottivat fossikan, tekivät matkaa kotoisaan tapaan: hevoskyytiä käyttäen.

Perille päästyään heidät ohjattiin ensin hoitavan lääkärin huoneeseen, lääkäri yritti kertoa asian niin hienovaraisesti kuin mahdollista, mutta lopputulos oli kuitenkin se, että Laurin eloonjääminen oli kyseenalaista. Annan ja Elinan oli ensin pertävä kätensä ja heille annettiin valkoiset takit ylleen. Lauri oli aikaajoin tajussaan, mutta hän houraili. Toista kättä hänellä ei ollut. Ruumis oli kokonaan siteessä ja pään ympäri oli side. Letkuja oli jäljellä olevasta kädestä ja jaloista yhdistetty erilaisiin koneisiin. Annaa puistatti. Hän meni silvotun poikansa luokse, lysähti polvilleen sängyn viereen ja huokasi syvää tuskaa ja ahdistusta tuntien:

- Jumalani! Miksi....oi miksi?

Elina käänsi kasvonsa pois ja itki.

Sairaanhoitaja ohjasi Annan ja Elinan lepo huoneeseen ja antoi heille rauhoittavaa lääkettä, Elina kävi soittamassa kotiin ja ilmoitti, että he joutuvat yöpymään Väinö-sedän luona ja palaavat vasta seuraavana päivänä kotiin. Titti otti tiedon vastaan ja kertoi asian kotiväelle. Sen tarkempia tietoja Elina ei Laurin tilasta kertonut.

He viipyivät osastolla myöhään iltaan ja Laurin ollessa tajussaan, ne menivät aina tämän luokse. Lauri houraili, ruumiinlämpö oli laskenut minimiin. Anna kumartui poikansa puoleen kuullakseen, mitä tämä puhui. Hän painoi kasvonsa lähelle Laurin kasvoja ja sanoi:

- Äiti on tässä. Puhu rakas lapsi äidille!

Laurin ilme terävöityi, ja kasvat ikään kuin kirkastuivat. Hän alkoi hiljaa hyräillä:

"Äitkö tänne oot saapunut luo.
Armahin äiti pois kyyneleet nuo,
vaarat jo väistyi, taukos taistelo
rintaani ah' nyt jo rauhan ma saan."

Laulu muodostui katkonaisista säkeistä, mutta sävel sointui absoluuttisen puhtaana. Sitten alkoi epämääräinen hourailu; monien raskaitten kokemusten yhteen laskettu summa yhtenäisenä sikermänä: - Juha ja Elina, Titti ja Lauri. Kävin yläkerrassa. --Peetrus ei huoli --- lähetti takaisin. - Oli verta käsissä --- ihmisen pojan verta --- verta ja hiekkaa. Kaskelan Annan poikia ollaan. Annan ja Matin. Ihmisen poikia --- verta ja hiekkaa. --- Anna anteeksi. Tapettuja ihmisiä...

Lyhyitä lauseita, katkonaisia sanoja, elämän ja kuoleman kourissa kamppailevan sotilaan aivotoiminnan viimeisiä, houreen synnyttämiä mielikuvia purkautui nyt Laurin huulilta, hänen aistiessaan äidin läsnäolon.

Anna ei voinut enää hillitä tunteitaan. Kyyneleet tulvivat vuolaina pitkin hänen kasvojaan. Hoitaja antoi Laurille pistoksen, ja Lauri vaipui jälleen tajuttomuuden tilaan. Huoneessa oli kaksi muuta poikaa, jotka kumpikin olivat lähes samassa tilassa kuin Laurikin, toiselta oli mennyt myös silmät. Lääkäri tuli osastolle ja kehotti Annaa ja Elinaa viettämään sairaalan lepoahuoneessa yönsä. - Lauri saattaa lähteä minä hetkenä hyvänsä, hän sanoi. - Hän on jo sillä rajalla. Sydän ja keuhkot olivat pahoin vaurioituneet, leikkauksen yhteydessä voitiin vain todeta, että oli ihme, ettei hän ollut menehtynyt heti.

Anna ja Elina jäivät lepäämään sairaalan lepoahuoneeseen, ja aamun jo sarastaessa, sairaanhoitaja tuli huoneeseen, kosketti kevyesti unenhoureessa olevaa Annaa ja kysyi:

- Tahdotteko tulla osastolle? Lauri on lähdössä.

Anna meni Laurin vuoteen ääreen, tarttui tätä siitä ainoasta kädestä, mikä hänellä oli jäljellä. Hän oli tuntevinaan vielä heikon kouristuksenomaisen puristuksen Laurin otteessa. Sitten käsi herpaantui ja kaikki oli ohi. Lauri oli kuollut. Taistelu oli tauonnut - ja Lauri saanut rauhan.

Monipuolisesti ja helposti.

Osuuspankin KULTARAHHA-palvelut tarjoavat monipuoliset mahdollisuudet pankkiasioiden hoitoon. Valittavanasi on puhelin- ja päätepalvelu, suoraveloitus, maksuautomaatit sekä uusimpana gsm-palvelu. Näiden palveluiden ja Osuuspankin kattavan verkoston ansiosta hoidat päivittäiset pankkiasiat helposti. Jos harkitset pankin vaihtoa, tervetuloa meille.

 TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSPANKKI

MERITA PANKKI OY

”MINNEHÄN SITÄ VOISI
TURVALLISESTI
PANNA SÄÄSTÖNSÄ KASVAMAAN?”

Vaula Vaara, isoäiti

Kysy Meritasta. Meillä kyllä tiedetään.

Vaivattominta on tallettaa varat 1, 2 tai 3 vuoden verottomalle tilille, jonka korko on 2 %. Tällä tilillä rahasi ovat turvassa ja kasvavat korkoa tasaisesti ja varmasti.

Tule konttoriimme keskustelemaan tästä ja muista vaihtoehtoista. Yhdessä löydämme juuri sinulle sopivan ratkaisun. Tervetuloa!

Merita

Nokia p. 256 2766

K-RAUTA **RAISAMO**

Puh. 03-3416 111 Rounionkatu 1, NOKIA
Tervetuloa! Palvelemme ark. 8.30-18, la 8.30-14.

 K-RAUTA

LEHTISEN SAHA

- ☐ SAHATAVARAA
- ☐ HÖYLÄTAVARAA
- ☐ KESTOPUUTA
- ☐ LÄMPÖKÄSITELTYÄ PUUTA
- ☐ Katkotaan tarvittaessa
- ☐ Kuljetus

Huom!

- ☐ Havupuun kuorta toistaiseksi.
- ☐ Kesäkuun alusta kutteripurua.

LEHTISEN SAHA
Sarkolantie 229

puh: 340 5051

KESÄKULTTUURIA...KULTTUURIA KESÄLLÄ...KESÄKULTTUURIA

HINTTALA Nokianvaltatie 1, 1.6.-30.8. av. joka päivä klo 11-19, p. 3414 030
Matkailuneuvontaa, kesäkahvila, näyttelyjä ja tapahtumia, museo-
opastuksia.

TAIDETALO Souranderintie 7, av. su-pe klo 11-18, la 11-15, p. 3421 973.
Vaihtuvat näyttelyt. Vapaa pääsy, tervetuloa!

Kesän tapahtumista:

- 30.5. ***Hämynslavan avajaiset** ja sitten tanssit viikottain
- 13.6. ***Kennonnonkan kesäteatterissa** Joel Lehtosen *Putkinotko* ensi-ilta
- 14.6. ***Suoniemen urkumusiikkikesä:** aloituskonsertti klo 19 Suoniemen
kirkossa, seuraavat konsertit 28.6., 12.7. ja 9.8.
- 27.6. ***Nokian Kirjaston Ystävien retki Vammalaan Vanhan Kirjallisuuden
päiville.**
*Klo 11 Pinsiön soramontulla **Maataideteoksen vihkiäiset.**
- 29.6.-3.7. ***Kuvataideleiri** aikuisille Siuron Knuutilassa
- 4.7. ja 22.8. ***Oktaavi** soittelee Poutunpuistossa klo 11
- 11.7. *Klo 9 **koiranäyttely** keskusurheilukentällä.
- 18.7. *Hinttalassa **käsityöläismarkkinat**
- 29.7.-2.8. ***Tapsan tahdit**
- 22.8. *Klo 12 **Karjalaisten Markkinat** Hinttalassa
*Klo 19 **Pirkan Tulet**
*Klo 18 vietetään **laulu-, juusto- ja viini-iltaa** Tuulistossa
- 28.-30.8. *Viinikanniemessä on **valkosipulikarnevaalit**
- 30.8. ***Knuutilan Markkinat** Siurossa
- 5.9. ***Kyykkäkisat** keskusurheilukentällä

Lisätietoja p. 3418 350 kulttuuritoimisto, Hinttala 1.6.- p.3414 030

KESÄKULTTUURIA...KULTTUURIA KESÄLLÄ...KESÄKULTTUURIA

**KOSKENMÄEN
APTEEKKI**

MA-PE 8.30 - 20
LA 9.00 - 15

LIIKEKESKUS LÄNSIPORTTI
Puh. 341 2496

**SIURON
APTEEKKI**

MA-PE 9.30 - 17

Puh. 340 2290

**Tarvitsetko
kuvitusta
mainokseesi,
piirrosta tekstiisi,
pilakuvaa,
sarjakuvaa,
muotokuvaa?**

**Kummakko-Design kuvittaa
Sinun tarpeittesi mukaan!**

Kummakko-Design

**Kassilantie 20, 37120 NOKIA
puh: 040 5241 518...fax: 03 / 3400 045**

- LUKOT
- HELOITUKSET
- AVAIMET
- AUKAISUT
- SARJOITUKSET
- ASENNUKSET
- HUOLLOT
- LUKITUS-SUUNNITTELU
- RIKOSILMOITUSLAITTEET
- KAMERAVALVONTA

Vakuutusyhtiöiden hyväksymä
rikosilmoitin-suunnittelu- ja asennusliike

***NOKIAN
LUKKOHUOLTO OY***

Härkitie 10, 37100 Nokia, puh. 3415 707